

поліцейської діяльності, вдосконалення її вимог та правового регулювання. Від забезпечення політичної нейтральності поліцейських безпосередню залежить розбудова деполітизованої, професійної та ефективної поліції європейського зразка.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Статус поліції: міжнародні стандарти і зарубіжне законодавство / за заг. ред. О. А. Банчука. Київ: Москаленко О.М., 2013. 588 с.

ВОЛОДИМИР ГОЛИК

старший викладач кафедри спеціальних дисциплін та професійної підготовки факультету №1 Криворізького навчально-наукового інституту Донецького державного університету внутрішніх справ

ОЛЕКСІЙ ЦУРКАН

кандидат юридичних наук, доцент, декан факультету №1 Криворізького навчально-наукового інституту Донецького державного університету внутрішніх справ

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Аналіз статистичних даних аналітиків МВС України свідчить про збільшення злочинності з 2014 року й по теперішній час. Зазначене вказує на необхідність пошуку шляхів вирішення завдань, які пов'язані зі професійною підготовкою працівників правоохоронних органів до ефективного виконання завдань за призначенням. З метою посилення боротьби зі злочинністю та забезпеченням особистої безпеки працівників Національної поліції України під час виконання завдань існує необхідність удосконалення їх професійної підготовки із використанням всього арсеналу засобів та методів [1, с.400].

Аналіз наукових досліджень і публікацій засвідчив: удосконаленню системи професійного навчання працівників правоохоронних органів присвячено праці

багатьох вітчизняних та зарубіжних учених: С.Асямова, М.Ануфрієва, О. Бандурка, Я. Бондаренка, С. Бутова, А. Губанова, О.Зарічанського, В. Пліска, В. Сокурєнка, Г.Яворської та інших. Науковцями вивчається зарубіжний досвід підготовки поліцейських та надаються рекомендації стосовно його запровадження в Україні. Низка досліджень спрямована на вдосконалення програм первинної професійної підготовки вперше прийнятих працівників на службу в поліцію, обґрунтування новітніх методик підготовки курсантів та слухачів у вищих навчальних закладах зі специфічними умовами навчання [1, 2, 3]. Також, заслуговують на увагу наукові дослідження, спрямовані на вдосконалення фізичної підготовленості працівників правоохоронних органів.

На важливість стрілецької підготовленості майбутніх працівників Національної поліції вказують С. Гаврік та А. Черніков. Науковці наголошують, що гарантом життя та здоров'я поліцейського при вогневому контакті зі злочинцем є швидкі дії пов'язані із застосуванням вогнепальної зброї. На думку дослідників, в освітній процес майбутніх правоохоронців необхідно запроваджувати елементи імітаційного моделювання. Імітаційне моделювання дозволяє будувати моделі, що описують процеси так, як вони відбувались би у дійсності. Таку модель можна «програти» в часі як для одного випробування, так і заданої безлічі. На сьогоднішній день, в системі професійної підготовки майбутніх працівників Національної поліції найбільш поширеними і перспективними є такі імітаційні засоби як ігри в страйкбол [2, с.111].

За аналогією з Пейнтболом гра отримала назву – Страйкбол і відома з 1997 року. Страйкбол (від англ. Strike – удар і ball – куля) – рольова командна гра військово-тактичного спрямування. У процесі гри учасники імітують дії різних збройних структур (армія, поліція, жандармерія), виконуючи різні поставлені задачі. У якості зброї учасники використовують м'яку пневматику, що стріляє кульками калібру 6 мм і вагою від 0,12 до 0,43 гр. Зброя – точна копія реального бойового озброєння (АК, М16, AUG MP5, AR та інші) [1, с.401].

В процесі гри учасники імітують дії військових угруповань (наприклад, спецпризначенців, армії, терористів) і виконують поставлені сценарієм завдання. Завдання можуть бути різні – від пошуку на ворожій території ігрових артефактів і до звільнення полонених та штурму і захоплення будівель.

Найбільш поширеними простими сценаріями є атака та охорона укріпленого району, звільнення заручників та конвой. Як форма навчального процесу, гра спрямована на відтворення і засвоєння досвіду у всіх його проявах: знаннях, уміннях, навичках, емоційно-оціночній діяльності.

Гра, як інструмент навчання, активізує розумову діяльність навчаємих, допомагає зробити навчальний процес більш цікавим та захоплюючим. Окрім того, варто наголосити на матеріальній складовій, під час гри відбувається значна економія боєприпасів, а так звані «приводи» (масогабаритні макети зразків стрілецької зброї) за своєю ергономікою близькі по побудові до бойової зброї [1, 2, 4].

Важливим елементом для сприйняття є больові ефекти, що можуть виникати під час влучення (використовується пластмасова кулька). Вони створюють необхідність ухилятися від попадань та використовувати елементи прикриття, приймати рішення, щодо пересування на полі бою, прикриття товариша та ін. [1, с.402].

Для формування професійно-бойових навичок та вмінь, впевненості у собі, гнучкості мислення, інтуїції, готовності до ризику, сміливості, швидкості реакції в екстремальних ситуаціях, викладачами кафедри спеціальних дисциплін та професійної підготовки факультету №1 Донецького державного університету внутрішніх справ під час практичних занять, на навчальному полігоні «Тактичне містечко» (яке розташоване біля навчального корпусу) активно застосовуються ігри в страйкбол між здобувачами вищої освіти навчальних взводів всіх курсів.

Страйкбол має ряд незаперечних переваг: а) реальність зброї, що припускає практично повну відповідність зразків страйкбольної зброї реальній бойовій стрілецькій зброї за маса-габаритними і частково–тактичними характеристиками;

б) малий травматичний вплив на гравця; необмежений район для гри, яким може бути будь-який ліс, поле, майданчики для ігор або міські умови (будівлі, будівництва); в) відносна дешевизна і легкість боєкомплекту; принцип дії дозволяє вести вогонь з будь-якого положення; мінімальний вплив на зброю кліматичних умов. Існує кілька типів ігор, що відрізняються цілями, місцем проведення, задіяним екіпіруванням, вимогою до учасників тощо.

MILSIM (від англ. Military Simulation «військова симуляція») та любительські. MILSIM – це різновид ігор, що максимально доведені до реальних умов. Основними принципами подібного типу ігор є: одне життя на всю гру, обмеження по боєкомплекту, суворий відбір учасників. У різних країнах і регіонах правила ігор MILSIM можуть сильно відрізнятись. Варіант MILSIM для військовослужбовців є ідеальним варіантом, тобто ми самі диктуємо правила та умови гри (навчання) в залежності від завдань, які покладено на підрозділ (наближаючи їх до програм підготовки, як спеціалістів, так і в цілому груп, взводів і т.ін.) [1].

Слід зазначити, що використання страйкбольних ігор у професійній підготовці майбутніх працівників Національної поліції відповідає головному принципу «Вчити тому, що знадобиться в бою» [3]. Тобто такі елементи як небезпека, ризик, відповідальність включені у процес підготовки із застосуванням зазначених імітаційних ігор, розвивають у курсантів сміливість, мужність і стійкість. Страйкбольні ігри допомагають відточувати навички використання зброї, знання тактико-спеціальної і вогневої підготовки. У тренуваннях наявний азарт, завдяки якому курсанти ефективніше освоюють знання щодо поводження зі зброєю, основи сучасної боротьби та стрільби [1, 2, 3].

Таким чином, імітована діяльність майбутніх працівників підрозділів Національної поліції відбувається переважно в екстремальних умовах і передбачає значну інтенсивність функціонування психіки, виникнення перевантажень і завдань, що перевищують індивідуальні та групові можливості. Доцільність застосування страйкбольних ігор для розвитку професійно-важливих

якостей майбутніх правоохоронців обумовлюється можливістю максимального наближення до реальних умов практичної діяльності. Під час використання зазначених ігор значно підвищується рівень формування умінь застосування зброї, навичок саморегуляції для подолання стрес-чинників професійної діяльності, досвіду розумової діяльності під час дій в умовах значного фізичного напруження тощо. Більш реально відбувається усвідомлення небезпеки та тренування раціонального прагнення до перемоги із обов'язковими розвитком установки на виживання в будь-яких ризиконебезпечних ситуаціях.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі, передбачається подальше вивчення ефективності використання імітаційних засобів у процесі професійної підготовки здобувачів вищої освіти – майбутніх працівників Національної поліції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бородін С.В., Шульга С.Ю., Бойчук Х.І. Страйкбол. Гра чи навчання. Молодий вчений : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини. Київ, 2020. Вип. 4 (80). С. 400–403.
2. Гаврик С. Ю., Черников А.И. Совершенствование огневой подготовки полицейских. Особливості підготовки поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. матеріалів I міжнар. наук.-практ. конф. Харків: ХНУВС, 2016. С. 111 – 116.
3. Методичні рекомендації щодо використання страйкбольного та пейнтбольного обладнання в системі службової підготовки працівників органів внутрішніх справ // Департамент кадрового забезпечення МВС України. – Лист МВС України від 28 березня 2013 року, № 5093/Лк.
4. Ролук Олександр. Спеціальна фізична підготовка військовослужбовців-розвідників. Фізична виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. наук. пр. Київ, 2016. №1 (33). С. 57-63.